

brainwash festival brainwash festival **brainwash festival**

jaarverslag 2023

inhoudsopgave inhoudsopgave inhoudsopgave inhoudsopgave

i. inleiding	5
ii. programmering 2023	6
iii. samenwerkingspartners	12
iv. marketing & publiek	14
v. inclusiviteit & toegankelijkheid	15
vi. organisatie & financiën	18
vii. een vooruitblik	21

i. inleiding

We leven in *identitaire* tijden: wie je bent en bij wie je hoort, bepalen naar wie je wil luisteren en, vooral, naar wie niét. Algoritmen gaan op zoek naar die tegenstellingen, TikTok-echokamers vullen zich met *influencers* in dienst van *likes* en we nemen collectief ‘afstand van hen’ die van mening met ons verschillen. Elk perspectief is een kamp en elk woord een agenda.

Wij organiseren Brainwash Festival, het grootste denkfestival van Nederland en België, met het doel om de grote vragen van vandaag vanuit verschillende perspectieven te bezien. We maken ruimte voor kritisch denken en zoeken naar gedeelde grond: niet in gelijk denken, wél in een gelijkwaardig gesprek.

Dit is geen makkelijke opgave. In 2023 hebben we daarom niet stilgezeten en hebben we onze programma’s nog scherper proberen te maken, stond het creëren van ruimte voor verschillende ideeën en verhalen centraal en hebben we antwoorden gezocht op de belangrijkste vraagstukken van vandaag.

En we kunnen met trots zeggen: 2023 was één van de beste jaren uit de geschiedenis van onze stichting. we organiseerden meer programma’s dan ooit, bijna al onze activiteiten waren uitverkocht, we genereerden veel eigen inkomsten en – misschien wel het belangrijkste – ontvingen heel veel positieve reacties van onze bezoekers en deelnemers. Daarnaast wisten we meer jonge bezoekers te bereiken en zijn we met nieuwe programmaconcepten gestart.

Hoe ons jaar eruit zag vertellen we u in dit jaarverslag. Ook reflecteren we op hoe wij als organisatie gegroeid zijn, wat onze financiële positie is en blikken we vooruit.

Veel leesplezier,
Stichting Brainwash

Brainwash Festival 2023 in cijfers

2830	bezoekers tijdens Brainwash Festival
10.300	programmabezoeken tijdens Brainwash Festival
110	(inter)nationale makers en denkers op het podium
64	programma's in ons festivalweekend
4	programma's online
33.705	viewers voor onze online programmering

Overige activiteiten in 2023 in cijfers

4.700	bezoekers tijdens onze activiteiten door het jaar
6.500	programmabezoeken tijdens onze activiteiten
2	Brainwash Specials
1	Brainwash Night
1	Theaterserie i.s.m Frascati
3	Programmادagen op Down the Rabbit Hole
4	Brainwash Book Clubs

ii. programmering 2023

Stichting Brainwash heeft in 2023 meer activiteiten ontwikkeld dan ooit. Wij zijn trots op wat we, met een relatief klein team, gerealiseerd hebben. Onderstaand een overzicht.

Brainwash Book Clubs

22 februari, 5 april, 24 mei, 6 september 2023

Locatie: Athenaeum Boekhandel het Spui

Aantal deelnemers: per club ongeveer 20

In 2023 zijn we gestart met de Brainwash Book Club. Samen met Athenaeum Boekhandel selecteren we indrukwekkende non-fictie en filosofieboeken die ons anders naar de wereld doen kijken. Zo bespraken we in de Book Clubs in 2023 de volgende boeken: *Philosophy of Care* van Boris Groys, *Tussen verleden en toekomst* van Hannah Arendt, *The disappearance of rituals* van Byung Chul Han en *Abolish the Family* van Sophie Lewis. De Book Club is klein in opzet: per editie kunnen er maximaal 20 personen deelnemen.

Brainwash Night

21 April 2023

Locatie: RADION, Amsterdam Nieuw-West

Aantal bezoekers: 240

Op 20 april organiseerden we, na het succes van vorig jaar, weer een Brainwash Night in nachtclub RADION in Amsterdam Nieuw-West. Tijdens de 'Brainwash Night: Anger Issues' brachten we een ode aan woede. Woede is een emotie waar vaak op neergekeken wordt, maar één die kan werken als een katalysator voor verandering. Een emotie die activeert om op te staan tegen misstanden en onrecht. Tijdens het programma - bestaande uit talks, performances gesprekken en muziek - onderzochten we hoe we die woede kunnen inzetten om een plek op te eisen voor onze onvrede (over de klimaatcrisis, groeiende sociale ongelijkheid, een overheid die keer op keer faalt en systemen die ons blijven onderdrukken). Tijdens verschillende korte programmaonderdelen werd het fenomeen door schrijvers, filosofen en wetenschappers vanuit verschillende invalshoeken onderzocht. Het publiek werd zo uitgedaagd om ook op haar eigen perspectief en positie te reflecteren. Aan deze editie van de Night deden o.a. Maryam Hassouni, Chris Julien, Elfie Tromp, Basje Boer en Roan Kasanmonadi mee. Opvallend aan onze Brainwash Nights zijn de jonge bezoekers: de gemiddelde leeftijd ligt rond de 26.

Brainwash x Frascati: Battlefield of dreams

voorjaar 2023

Locaties: Theater Utrecht en Frascati

Aantal bezoekers: 8 avonden met gemiddeld 170 bezoekers per avond

Samen met theatermaker Floor Houwink ten Cate, Theater Utrecht en Frascati hebben we een serie avonden gemaakt over één van de grootste existentiële vragen van deze tijd: *to reproduce or not to reproduce?* Vier avonden in Amsterdam en vier avonden in Utrecht over maakbaarheid, ethiek, verwachtingen, rouw en nieuw leven. Floor Houwink ten Cate, creëerde in de zaal een experimentele fertiliteits- en abortuskliniek waar fictie en realiteit elkaar kruisen. Opera, documentaire, performances en gesprekken kwamen samen. Wij organiseerde de gesprekken met experts, ervaringsdeskundigen en filosofen.

Brainwash Specials

8 mei en 2 juni

Michael Sandel

Locatie: De Brakke Grond

Bezoekers: 320

Wereldberoemd filosoof Michael Sandel sprak tijdens deze Brainwash Special over de groeiende kloof tussen arm en rijk, het toenemend wantrouwen in de politiek en hoe het liberale marktdenken onze samenleving heeft ontwricht met filosoof Eveline Groot. Wethouder Marjolein Moorman opende de avond.

Brainwash Night in RADION

Brainwash op Down the Rabbit Hole

Nick Cave

Locatie: Concertgebouw

Bezoekers: 1800

De legendarische muzikant en schrijver Nick Cave sprak over verlies, liefde, muziek en hoop in onze Brainwash Special op 2 juni in Het Concertgebouw. Een onvergetelijke avond waarin hij met journalist Seán O'Hagan en 1800 bezoekers in gesprek ging.

Brainwash op Down the Rabbit Hole

30 juni t/m 2 juli

Locatie: Down the Rabbit Hole, Ewijk

Bezoekers: 750

Dit jaar organiseerden we voor de tweede keer een dagelijkse talkshow op festival Down the Rabbit Hole. Iedere ochtend organiseerden we de verdiepende opening van het festival voor zo'n 200 tot 350 man publiek. Iedere dag had een ander thema. Sprekers die deelnamen waren onder anderen Hanna Prins, Prof. Soortkill, Nicolaas Veul, Keren Rosenberg, Tirsa With en Froukje.

Brainwash Festival

27 t/m 29 oktober

Van vrijdag 27 oktober tot en met zondag 29 oktober vond alweer de 9e editie van het Brainwash Festival plaats. Wederom bestond ons festival uit meerdere dagen vol met theater, literatuur, wetenschap en filosofie. Gevestigde namen én opkomende denkers en makers zetten tijdens ons festival hun verbeelding in om bezoekers op een verrassende wijze naar de belangrijkste vragen van dit moment te laten kijken.

Op Brainwash Festival 2023 vonden er 66 programma's plaats waaraan 104 sprekers deelnamen. Met in totaal zo'n 10.300 programmabezoeken. Naast de festivaldagen organiseerden we een educatiedag waaraan 120 leerlingen deelnamen. Ook dit jaar vond ons festival plaats op het Leidseplein met als locaties: Paradiso, De Melkweg, Bellevue, De Balie en Club Up.

Ieder jaar cureerden we de programma's aan de hand van de actualiteit en centrale themalijnen. In 2023 hebben we ervoor gekozen om één hoofdthema leidend te maken: **Onzekerheid** (titel: *Living in Uncertain Times*). Deze keuze is erg goed bevallen en zal in de toekomst gecontinueerd worden. Het gaf de programmering een duidelijk kader en hielp de programmamakers bij het cureren van de programmaonderdelen. Onderstaand beschrijven we beknopt de verschillende dagen van het festival:

- **Brainwash Festival Educatiedag**
12 oktober 2023, Hyperion College, 120 leerlingen (4 VWO)
Voor de tweede keer organiseerden we een educatiedag gekoppeld aan ons festival. We deden dit in samenwerking met het Hyperion College in Amsterdam

Brainwash Special met Nick Cave

voor leerlingen van 4 VWO. Voor het vak Drama & Rede gingen de leerlingen aan de slag met het festivalthema van Brainwash Festival 2023 onder leiding van twee door ons geselecteerde sprekers: rhetoricus en programmamaker Thomas van Neerbos en spoken word-kunstenaar, filosoof en schrijver Lev Avitan. De leerlingen maakten deze dag ook zelf opdrachten rondom het thema waarvan een selectie van werken ook op het festival te zien waren. Oorspronkelijk stond deze educatiedag gepland op dezelfde dag als onze opening. Door roosterproblemen werd deze educatiedag 10 dagen vervroegd. De dag stond zodoende wat verder af van ons festival. We hopen in 2024 weer dichterbij het festival te kunnen organiseren.

- **Dag 1: Opening Night**

27 oktober 2023, Vlaams Cultuurhuis De Brakke Grond, 270 bezoekers

Hoe gaan we om met onzekerheid? Naar welke ideeën luisteren we? Hoe beleven we onze identiteit? En wat hebben we aan 'perspectivistische lenigheid'? Op onze Opening Night van Brainwash Festival zochten we samen naar antwoorden. Tijdens een multidisciplinaire verkenning stelden we verschillende festivalsprekers aan ons publiek voor waaronder wetenschapsjournalist Gaia Vince, schrijver Aya Sabi, fashion-stylist en schrijver Ayishat Akanbi en filosoof Lammert Kamphuis. De Veenfabriek opende de avond met een monoloog uit hun voorstelling Atlantis, er was ruimte voor de audio-soundscape White Out en we creëerden ruimte voor rituelen en verbinding. Dit was de eerste keer dat Brainwash Festival een Opening Night georganiseerd heeft. Wij zijn erg tevreden over deze eerste multidisciplinaire editie en zullen ook voor de komende edities een opening voor ons festival organiseren.

- **Dag 2: Brainwash Festival Book Clubs**

28 oktober 2023, De Tolhuistuin, Het Groot Museum, De Brakke Grond, Athenaeum boekhandel Zuid-Oost, deelnemers: 90

Tijdens de tweede dag van het festival organiseerden we verschillende book clubs rondom het werk van festivalsprekers. Deze clubs vonden plaats op bijzondere locaties in Amsterdam die goed aansloten bij de thema's van de geselecteerde boeken. Zo bespraken we *Apocalypsofie* van Lisa Doeland in het Groot Museum in Amsterdam, het werk van Gaia Vince, *Nomad Century*, in de Tolhuistuin, het werk van Simone Weil bespraken we met filosoof Daan Roovers in De Brakke Grond en in Atheneum Zuid-Oost bogen we ons met Aya Sabi over haar roman *Half Leven*. Deze book clubs boden de ruimte om dieper op de werken in te gaan en in met kleinere clubjes bezoekers in gesprek te gaan (per book club was er een maximum van 25 plekken) over de thema's van het festival.

- **Dag 3: Brainwash Festival**

29 oktober 2023, De Melkweg, Bellevue, Paradiso, Club Up, De Balie, 2.350 bezoekers

29 oktober was de centrale dag van ons festival. Er vonden 61 programma's plaats. Deze programma's werden gecoreerd aan de hand van het eerdergenoemd festivalthema. Het festival was wederom uitverkocht. Voor ons festival zochten we naar schrijvers, kunstenaars, wetenschappers en filosofen die betrokken werk maken, of willen gaan maken, en die zich actief verhouden tot de wereld waarin wij leven. Speerpunt van

onze programmering was wederom het met elkaar verweven van verschillende kunstvormen, wetenschap en filosofie op een maatschappelijk betrokken en persoonlijke manier. Onderstaand lichten we hoogtepunten uit van onze centrale festivaldag. Ontwikkelingen waar we trots op zijn en die we de komende jaren vast willen blijven houden.

De samenkomst van gasten:

Op ons festival kwamen in 2023 bekende internationale denkers samen, waaronder o.a. Martin Wolf, Ayishat Akanbi, Paul Verhaeghe, Martha Nussbaum, Glenn Albrecht naast makers, filosofen en wetenschappers die iedereen zou moeten kennen. In 2023 waren dat Oumaima Hajri, Eelco Couvreur, Milio van der Kamp, Aya Sabi en vele anderen. Wij zijn erg blij met onze line-up waar bekende en minder bekende elkaar ontmoeten en onverwachte stemmen een podium krijgen.

Onderzoeken en maken:

Naast het denken maakten we op Brainwash Festival 2023 ook ruimschoots plek voor makers door het stimuleren van nieuw werk of het verder ontwikkelen van een bestaand onderzoek. De kracht van Brainwash ligt niet in het opleiden maar in het inhoudelijk uitdagen, het voorzien van een podium (met gegarandeerd groot en breed publiek) en de koppeling met andere disciplines. We gaven in 2023 aan zo'n 20 schrijvers en 5 theatermakers maakopdrachten. Een erg geslaagd voorbeeld van zo'n opdracht was ons programma in samenwerking met Poetry Circle Nowhere waar we twee spokenword kunstenaars (Tessa Gabriëls en Zeinab El Bouni) koppelden aan wetenschapper Sinan Çankaya. Gezamenlijk maakten zij een 30 minuten durende performance over onzekerheid en het houden van hoop.

Onze populariteit:

Wij zijn er erg trots op dat we in 2023 wederom uitverkocht waren. Ons publiek is trouw en geëngageerd: tijdens de programmaonderdelen worden er actief meegedaan en vragen gesteld. Ook heeft onze campagne gericht op verjonging en het starten met studententickets effect gehad: de gemiddelde leeftijd is gedaald naar 35,5 jaar.

iii. samenwerkingspartners

Brainwash Festival werkt samen met verschillende culturele en wetenschappelijke partners die goed bij onze missie en doelstellingen passen. Partnerschappen zijn voor ons van cruciaal belang om onze kennis te vergroten, onze achterban te verbreden en om mensen aan te spreken die zich minder vanzelfsprekend gerepresenteerd voelen op het festival. In totaal worden er ongeveer 18 programma's in coproductie gemaakt. Onze programmeringspartners in 2023 waren:

- **SLAA** organiseert literaire activiteiten in Amsterdam. Samen met SLAA organiseren we elk jaar een drieluik programma's op het festival. We besluiten samen welke schrijvers geselecteerd worden en komen gezamenlijk tot een programmaconcept.
- **deBuren** bevordert de culturele en maatschappelijke samenwerking en uitwisseling tussen Vlaanderen en Nederland. Samen met hen organiseren we 2 programma's op het festival waarin Vlaamse en Nederlandse schrijvers samenkomen rondom een centrale vraagstelling.
- **Poetry Circle Nowhere** is een landelijk platform voor spoken word en speelt een belangrijke rol als talentontwikkelaar. Zij selecteren de spoken word artiesten, die wij koppelen aan denkers en wetenschappers. Samen krijgen ze de tijd voor het ontwikkelen van een nieuwe performance onder begeleiding van Poetry Circle en Brainwash Festival.
- **De Brakke Grond** is er voor Vlaamse kunstenaars en Nederlandse kunstliefhebbers die hun grenzen willen verleggen. Met hen initiëren we ons maaktraject en selecteren we talentvolle theatermakers.
- **Bij Nader Inzien** is een platform en organisatie die maatschappelijke kwesties voorziet van filosofische analyse en reflectie. Met hen organiseren we een talentontwikkelingstraject voor jonge promovendi in de filosofie.
- **Denktank FreedomLab** verkent toekomstscenario's. Met hen maken we festivalprogramma's gericht op digitalisering en AI.
- **The School of Life** is de plek voor ontwikkeling en training voor levensvragen.
- **De Filosofische School** is een vrijplaats voor een andersoortige manier van filosofie waarin samenleving en wetenschap elkaar opnieuw kunnen vinden.
- **Down the Rabbit Hole** is een toonaangevend driedaags muziekfestival in Ewijk. Samen met hen ontwikkelen we een verdiepingsprogramma op DTRH gericht op de jonge festivalbezoekers.
- **RADION** In het voormalig tandheelkundig centrum ACTA, nu beter bekend als broedplaats ACTA, zit RADION. RADION is één van de meest toonaangevende clubs in het Amsterdamse nachtleven. Met hen werken we aan de Brainwash Night.
- **Omroep HUMAN**, onze mediapartner.

iv. marketing & publiek

Tot en met 2019 is het gelukt het bereik van het Brainwash ieder jaar uit te breiden. We zagen de bezoekersaantallen groeien van 4600 bezoekers in 2016 tot 6400 in 2019. Door de pandemie hebben we in 2020 en 2021 een daling gezien van deze aantallen. In 2020 hebben we ons festival moeten cancelen en in 2021 en 2022 bezochten rond de 2.700 fysieke bezoekers Brainwash Festival (voor overige cijfers, zie onze jaarverslagen).

In 2023 bereikten we 7.530 bezoekers (waarvan 2.830 tijdens Brainwash Festival), met in totaal zo'n 17.000 programmabezoeken. Dit is, zeker gezien de omvang van onze begroting, een enorme prestatie en laat ook zien dat we 1) voorzien in een behoefte naar multidisciplinaire, maatschappelijke programmering 2) programmavormen kiezen die resoneren bij onze beoogde doelgroepen en 3) ons publiek middels gerichte campagnes goed weten te bereiken.

Online bereik 2023

Nieuwsbrief	17.000 ontvangers
Instagram	4.080 volgers
Facebook	14.200 volgers
Linkedin	820 volgers
Youtube	45.7000 viewers, 7.300 uur viewtime
Website	83.035 bezoeken

In onze marketingcampagne in 2023 stond bewegend beeld centraal. Tiva Pam ontwikkelde voor ons trailers voor zowel de Brainwash Night en het Brainwash Festival. Onze campagne werd vormgegeven door Vera Vryens. Door onze nadruk op beeld en met toegankelijke teksten wisten we wederom een jonger publiek aan te spreken. In de pers kreeg ons festival aandacht. Hieronder delen we twee mooie voorbeelden.

- [Parool plaatste een artikel over ons festival.](#)
- [En Martin Wolf, een van onze hoofdgasten, werd geïnterviewd door Follow The Money.](#)

Ook maakte onze mediapartner HUMAN met verschillende Brainwash Festival gasten opnamen voor hun Brainwash Bits. Zo werden er onder anderen opnamen gemaakt met Paul Verhaeghe, Ayishat Akanbi en Lotte Houwink ten Cate. Deze opnamen zijn terug te zien op brainwash.nl.

Bezoekers op Brainwash Festival

v. inclusiviteit & toegankelijkheid

Brainwash Festival verhoudt zich actief tot maatschappelijke ontwikkelingen. Daarnaast proberen we in onze programma's vragen voorop te stellen die bij verschillende groepen in de samenleving spelen. 'Brainwash als plek waar iedereen zich welkom voelt' – Dit zijn mooie woorden, maar we zijn ons er ook van bewust dat ons dit maar ten dele lukt. Onderstaand reflecteren we, aan de hand van de vier p's, op hoe we diversiteit en inclusie – in de brede zin van het woord – een plek hebben gegeven in 2023.

Programmering & partners:

"Op Brainwash Festival worden alle grote vragen van vandaag op een constructieve en inclusieve manier belicht. Het festival is een weerspiegeling van de maatschappij, in de breedste zin van het woord: van de onderwerpen die er besproken worden tot aan de mensen die er rondlopen." Dit schreef onderzoeker en docent Oumaima Hajri ons na gesprekken te hebben op Brainwash Festival 2023. Een groot compliment, want naar deze constructieve en inclusieve sfeer streven we in al onze programma's. We doen dit door ruimte te maken voor verschillende perspectieven, sprekers uit te nodigen van verschillende leeftijden, culturele achtergronden en divers in politieke en maatschappelijke opvattingen.

Daarnaast zien we het als een taak voor een toonaangevend festival om niet alleen de bekende stemmen podium te bieden maar ook ruimschoots plek te maken voor minder gehoorde verhalen of nog onbekende denkers of makers. We scouten hier actief op en hebben het hele jaar door gesprekken met partners over opkomende schrijvers,

filosofen, theatermakers en wetenschappers die een podium zouden moeten krijgen. In 2023 hebben we deze combinatie goed weten te maken: de line-up was divers, in de verschillende programma's was ruimte voor meerstemmigheid en verschillende perspectieven. Voor onze line-up van 2023 kunt u [hier](#) kijken.

Een aandachtspunt voor de volgende editie is het formuleren van een visie op sociale veiligheid op ons festival: hoe garanderen we een plek waar iedereen zich gehoord en gezien voelt, met ruimte voor tegenstellingen? En hoe kunnen we dit in de toekomst nog beter doen? We merken dat tegenstellingen en polarisatie ook op ons festival steeds voelbaarder worden. Dit vraagt om stappen.

Publiek

In 2023 hebben we meer publiek bereikt dan ooit in ons 9-jarig bestaan. We bereikten door onze samenwerking met DTRH en RADION veel jonge(re) bezoekers. De gemiddelde leeftijd van bezoekers daalde en het inclusieve karakter was beter voelbaar. Wel valt ons op dat er veel verschil is in samenstelling van onze bezoekers per event: Bij onze Specials hangt het af van de spreker welk publiek we trekken, de samenstelling kan per editie radicaal verschillen. Ook merken we op dat onze gerichte activiteiten veel opleveren maar dat de verbreding van de doelgroep bij de centrale dag van ons festival trager gaat. Dit is toe te wijzen aan onze trouwe achterban en het feit dat ons festival ieder jaar uitverkocht is (de bekende doelgroep koopt als eerst een ticket). Het blijft daarom een speerpunt voor ons de komende jaren om de koers die we nu hebben ingezet vast te blijven houden en meer wisselwerking tussen de verschillende publieksgroepen te laten ontstaan.

Wat betreft het vergroten van toegankelijkheid voor onze bezoekers hebben we in 2023 weer stappen gezet. Al onze locaties zijn rolstoeltoegankelijk (behalve de bovenzaal van onze Night en Club Up op ons festival). We zijn met studententickets gaan werken om de financiële drempel voor jonge mensen te verlagen, zijn gestart met het gratis aanbieden van livestreams van het festival (ook voor mensen die wegens een lichamelijke of financiële uitdagingen niet kunnen komen) en hebben meer nadruk gelegd op inclusief taalgebruik.

Personeel

Stichting Brainwash bestaat uit een klein team: twee medewerkers in (parttime) dienstverband, met nog verschillende freelancers die we betrekken in aanloop naar het festival (zie ook: volgende hoofdstuk). Het blijft een uitdaging om diversiteit te vergroten in een bestaand team waar weinig middelen zijn om uit te breiden. Dit blijft een aandachtspunt bij vrijkomende vacatures en is ook als speerpunt genoemd in ons ingediende meerjarenplan bij het Letterenfonds en het AFK (periode 2025-2028). Zoals wij in ons vorige jaarverslag al aankondigden: in 2023 is het bestuur uitgebreid. Bij deze uitbreiding hebben we goed gelet op de samenstelling en expertises van de verschillende leden.

vi. organisatie & financiën

Bestuur

Stichting Brainwash wordt bestuurd volgens het bestuur-directie-model. Het bestuur bestaat uit vijf leden: Paulien Loerts, directeur Singel Uitgeverijen, Ted Tettero, creatief en artistiek adviseur binnen de culturele sector, Zihni Özdil, historicus, columnist en docent-onderzoeker aan de Hogeschool Rotterdam, Nadine Ridder, intersectioneel feminist en expert diversiteit en inclusie, en Thijs Launspach, psycholoog en schrijver. Zowel Nadine Ridder en Thijs Launspach zijn in 2023 tot het bestuur toegetreden.

Wij volgen in onze aanpak de aanbevelingen van de **code cultural governance**. De taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het bestuursreglement. De stichting wordt sinds 2019 bestuurd door het 'bestuur plus directiemodel', waarin het bestuur een voorwaarde scheppende rol speelt. Dit houdt in dat het bestuur zich vooral richt op de randvoorwaarden die het realiseren van de activiteiten mogelijk maken. In 2023 kwam het bestuur vijf keer bijeen. Waarvan één keer voor een dagvullende brainstormsessie in aanloop naar het nieuwe kunstplan.

Team

Sinds 2019 heeft de stichting twee medewerkers in dienst: de directeur en de programmaleider. De overige posities worden bekleed door freelancers. De opbouw van het personeel en het type dienstverband bestaat uit een combinatie van medewerkers met een vast dienstverband naast freelancemedewerkers en vrijwilligers die zich voor kortere duur verbinden aan het festival. Onderstaand een overzicht van de medewerkers (freelance en in dienst) die in 2023 voor ons werkzaam waren:

- Directeur (0,8 fte, in dienst) Marije Ligthart
- Programmaleider (0,7 fte, in dienst) Machteld Vinkenburg, Sadaf Hosseni (a.i)
- Programmamakers (freelance) Aram Balian, Julia Muller, Tim Meijer
- Marketeer en vormgever (freelance) Vera Vryens, Lotte Kroese
- Productieleider (freelance) Kim Eldering

Het programmateam is als volgt samengesteld; Aram heeft kennis van psychologie, filosofie en muziek, Julia focust zich op geschiedenis, politiek, (on)gelijkheid, nachtleven en feminisme, Tim Meijer op theater en filosofie en Machteld Vinkenburg op literatuur, dans, humanisme en zingeving. Marije Ligthart focust met name op literatuur, talentontwikkeling en internationale (keynote) sprekers naast haar werkzaamheden als algemeen directeur.

In de laatste periode voor het festival werd dit team uitgebreid met een extra producent (Gloria Muñoz Galeano) en een vrijwilligerscoördinator (Maaïke Moors). Machteld Vinkenburg ging begin oktober met zwangerschapsverlof. Haar functie werd voor een periode van 8 weken overgenomen door Sadaf Hosseni.

Fair Pay

Sinds 2021 is Stichting Brainwash aangesloten bij VLAM21 (verenigde literaire activiteiten en organisaties). In 2023 is er door VLAM21 een functiehandboek voor literaire organisaties en festivals ontwikkeld (daarbij ondersteund door ons). Dit handboek volgt de CAO Toneel en Dans. Deze CAO past stichting Brainwash toe voor zowel medewerkers als freelancers. Vooral voor freelancers heeft dit, wat betreft Fair Pay, gezorgd voor tariefverhogingen. Daarnaast zijn we in 2023 voor de medewerkers in dienst gestart met een pensioenvoorziening. Voor alle deelnemers aan het festival hebben we vaste betalingsrichtlijnen die samenvallen met de omvang en aard van de opdracht. Wij volgen hiervoor verschillende richtlijnen (CAO, Lira, schrijverscentrale, e.a.).

Financiën

2023 was financieel een goed jaar voor stichting Brainwash. We wisten veel eigen inkomsten te genereren en onze reserve, na een financieel tegenvallend jaar in 2022, weer op te bouwen. Onze financieringsmix is de afgelopen jaren veranderd. In 2019 genereerden we 48% directe opbrengsten, waar dat in 2021 nog maar 21,9% was. Door de coronamaatregelen hebben we noodsteun ontvangen. Ook zijn de publieke middelen gestegen door meerjarentoekenningen van het AFK en het Letterenfonds. Onderstaand een overzicht van de ontwikkelingen in onze financieringsmix met het resultaat 2023 en een prognose van de cijfers in 2024.

Jaar	Totaal inkomsten	Directe opbrengsten	Publieke middelen	Private middelen
2019	332.863	48%	29%	23%
2020	271.922 ¹	25%	54%	18%
2021	398.989	22%	63% ²	15%
2022	340.893 ³	25%	60%	15%
2023	434.020	40%	42%	18%
2024 (begroot)	375.000	33%	45%	22%

Voor de gedetailleerde cijfers verwijzen we naar onze jaarrekening.

¹ In 2020 cancelden we ons festival. Dit betekende dat we veel kaartverkoop mistiepen.

² In 2021 ontvingen we relatief veel coronasteun.

³ In 2022 stopte de coronasteun maar waren de inkomsten nog niet op het niveau van de jaren ervoor en richten we ons op verjonging en makerschap (zie deel I van dit plan).

vii. een vooruitblik

2023 was één van de beste jaren uit de geschiedenis van stichting Brainwash: we organiseerden meer programma's dan ooit, bijna al onze activiteiten waren uitverkocht, we genereerden veel eigen inkomsten en – misschien wel het belangrijkste – ontvingen heel veel positieve reacties van onze bezoekers en deelnemers. Daarnaast wisten we meer jonge bezoekers te bereiken dan ooit en zijn we met nieuwe programmaconcepten gestart. Wij zijn hier trots op.

Dit succes vasthouden is geen vanzelfsprekendheid. We hopen dat we in 2024 wederom veel prominente denkers en makers mogen welkom heten en dat we net als in 2023 veel private fondsen aan ons weten te binden. Ook is 2024 een spannend jaar voor stichting Brainwash: in de zomer 2024 horen we of onze meerjarenaanvragen voor de periode 2025 -2028 bij het Letterenfonds en het AFK toegekend worden. Een spannend moment dat bepalend is voor de toekomst van Brainwash Festival.

Voor die toekomst zijn er plannen genoeg. Zo willen we onze organisatie gaan verstevigen, verjonging en verbreding van de doelgroep centraal stellen en onze toonaangevende programmering aanscherpen. Want één ding weten we zeker: er is veel vraag naar én noodzaak voor hetgeen we doen.

Brainwash Festival als plek waar we systemen bevragen, ongemakkelijke vragen niet schuwen en waar meerstemmigheid en multidisciplinariteit voorop staan. Waar iedereen zich welkom voelt maar waar niet iedereen hetzelfde denkt, waar nieuwe ideeën gehoord worden, niets als vanzelfsprekend aangenomen wordt en gezamenlijk over onze toekomst nagedacht wordt.

We kijken uit naar de komende jaren en hopen onze ambities tot uitvoering te mogen brengen.

Stichting Brainwash

BRAINWASH

